

	Центральнoукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки			
		Статус дисципліни <i>обов'язковий компонент (цикл фахової підготовки)</i>			
Галузь знань	всі галузі знань, які реалізуються в університеті				
Спеціальність	всі спеціальності, які реалізуються в університеті				
Освітня програма	всі бакалаврські освітні програми				
Рівень вищої освіти	бакалавр				
Форма навчання	денна				
Курс	другий				
Семестр	третій				
Обсяг дисципліни	Кредити	3	Години	90	
	Лекційні			36	
	Практичні			24	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			30	
Семестровий контроль	диференційований залік				
Викладач	Коломоєць О.Д., доцент кафедри галузевого права та правоохоронної діяльності, кандидат юридичних наук, доцент				
Контактна інформація	<i>ел. адреса викладача</i> o.d.kolomoiets@cuspu.edu.ua				
Кафедра	галузевого права та правоохоронної діяльності				
Факультет	<i>Права, бізнесу та адміністрування</i>				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	В умовах збройної агресії з боку російської федерації проти нашої держави важливим є забезпечення Збройних Сил України, інших утворених відповідно до закону військових формувань, а також правоохоронних органів спеціального призначення (далі – Збройні Сили України та інші військові формування) необхідною кількістю військово-навченого людського мобілізаційного ресурсу для виконання військового обов'язку в запасі, проходження служби у військовому резерві, у Збройних Силах України та інших військових формуваннях, а також забезпечення реалізації права громадян на рівні можливості у виборі професії шляхом здобуття додаткових знань, умінь і навичок, необхідних для належного виконання військових обов'язків у запасі в мирний час, обов'язків військової служби у воєнний час та для майбутньої професійної діяльності. Метою такої підготовки є здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України. Базова загальновійськова підготовка здобувачів вищої освіти проводиться в закладах вищої освіти всіх форм власності, вищих військових навчальних закладах, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, навчальних частинах (центрах) Збройних Сил, інших утворених відповідно до законів військових формувань, правоохоронних органів спеціального призначення та Держспецтрансслужби, закладах освіти із специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку				

	поліцейських, та тренінгових центрах органів поліції.
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	<i>Метою курсу є здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.</i>
Компетентності	У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності: – здатність захищати Батьківщину; – розуміння ключових аспектів української національної ідентичності, включаючи мову, культуру, традиції, державний устрій та історичні постаті; – володіння техніками та методами саморегуляції для підтримки психологічної стійкості; – знання розвідувальних ознак розташування військової техніки противника та основних засобів ураження, які він застосовує; – розуміння основних способів зв'язку, тактичних сигналів, правил переговорів та дій при застосуванні РЕБ; – знання ознак ядерного вибуху, хімічної атаки, застосування біологічної зброї, засобів захисту та дій на зараженій місцевості; – вміння орієнтуватися на місцевості за допомогою різних засобів, включаючи небесні світила, компас, карту; – знання інженерного обладнання, маскувannya, мін, інженерних загороджень та заходів безпеки при поводженні з вибуховими речовинами; – розуміння вимог статутів ЗСУ, обов'язків, прав та відповідальності військовослужбовців; – володіння алгоритмами домедичної допомоги в умовах бою та принципами тактичної медицини; – знання основ бою, бойових можливостей підрозділів, тактики застосування БпЛА та дій в різних бойових ситуаціях; – знання характеристик зброї, принципів стрільби, правил спостереження, цілевказівки та заходів безпеки; – вміння організовувати переміщення на контрольованій противником території та забезпечувати життєдіяльність в автономних умовах; – розуміння основних термінів та понять МГП, а також відповідальності за порушення його норм.
Програмні результати (Чому можна навчитися)	<i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають:</i> – вміння надавати першу психологічну допомогу та самопомогу в стресових ситуаціях; – здатність аналізувати інформацію, отриману в результаті спостереження, для прийняття обґрунтованих рішень; – вміння використовувати основні засоби зв'язку, тактичні сигнали та усувати типові несправності радіостанцій; – вміння використовувати протигаз та захисний комплект, а також діяти за сигналом Хімічна тривога; – вміння орієнтуватися на місцевості за картою та без неї, планувати маршрути та рухатися за ними; – вміння облаштовувати одиночні та парні окопи, а також маскувати позиції;

	– вміння дотримуватися вимог статутів ЗСУ та застосовувати їх у повсякденній діяльності; – вміння евакуювати поранених різними способами, надавати першу допомогу при пораненнях, кровотечах та отруєннях, а також здійснювати медичну евакуацію; – вміння виконувати обов'язки солдата в оборонному та наступальному бою, знищувати бронетехніку противника, маневрувати на полі бою та діяти при різних видах атак; – вміння застосовувати зброю, проводити її перевірку та пристрілювання, а також метати ручні гранати різних типів; – вміння організовувати місця розташування підрозділу, протидіяти впливу природних умов та виживати в автономних умовах; – вміння дотримуватися норм поведіння з військовополоненими.
Зміст дисципліни	Тема 1. Національно-патріотична підготовка. Тема 2. Міжнародне гуманітарне право. Тема 3. Психологічна підготовка. Тема 4. Статути Збройних Сил України. Тема 5. Домедична допомога. Тема 6. Військова топографія Тема 7. Виживання. Тема 8. Розвідувальна підготовка Тема 9. Зв'язок та комунікація. Тема 10. Підготовка з РХБЗ (ХБРЯ-захисту) Тема 11. Інженерна підготовка (мінна безпека). Тема 12. Тактична підготовка. Тема 13. Стрілецька зброя. Тема 14. Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї. Тема 15. Ручні гранати.
Критерії оцінювання роботи студентів	Оцінювання якості знань здобувачів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, періодичного (тематичного), підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень здобувачів (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності здобувачів на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, відповідей та виконання нормативів на практичних заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Форми участі здобувачів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: - усна відповідь; - доповнення, запитання до того, хто відповідає; - участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; - аналіз джерельної та монографічної літератури; - письмові завдання (тестові, контрольні, реферати тощо); - самостійне опрацювання тем; - систематичність роботи на практичних заняттях, активність

під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки;

виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за відповідь та виконання нормативу з питань певної теми на **практичному занятті - 5 балів:**

- **5 б.** ставиться, коли здобувач повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час відповіді та розкриття питання. Здобувач робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- **4 б.** ставиться, коли здобувач засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зав'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **3 б.** ставиться здобувачеві, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- **2 б.** одержує здобувач, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

- **1 б.** одержує здобувач, який має лише приблизне уявлення про питання, що розглядається на занятті, може сказати два-три речення по суті питання, назвати деякі правові документи.

До 10-ти балів здобувач може отримати за виконанні завдання **самостійної роботи** з тем, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До 2-х балів ставиться здобувачеві, який робить вдалі доповнення протягом практичних занять з певної теми, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

До 2-х балів ставиться здобувачеві, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до практичних занять з певної теми;

1 бал одержує здобувач, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо здобувач жодного разу не відповідав на практичних заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0** балів.

За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, наукових гуртків, підготовці публікацій тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 5 балів**.

Здобувач, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях здобувач може відпрацювати пропущені практичні заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Періодичний (тематичний) контроль

Періодичний / тематичний контроль може проводитися. Тривалість виконання відповідних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

Формою проведення такого контролю може бути комплексна письмова контрольна робота - тестування, яке передбачає письмові відповіді студентів на завдання. За їх виконання здобувач отримує оцінку, виражену в балах, яка враховується в процесі розрахунків оцінки за розділ. Максимальна кількість за комплексне тестування - 10 балів. У процесі виконання контрольних завдань здобувач може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Здобувачам забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. Якщо здобувач порушує встановлені правила, викладач може позбавити його можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів.

Результати перевірки доводяться до відома здобувачів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Здобувач, який не з'явився на поточний контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти поточний контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за розділ визначається за вибором викладача як:

- сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової поточної контрольної роботи (тестів) (поточна оцінка + оцінка за контрольну роботу = підсумкова оцінка).

Підсумковий (семестровий) контроль

Семестровий контроль у формі диференційованого заліку, який проявляється як форма підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані студентами знання, уміння і ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програми навчальної дисципліни. Оцінювання здійснюється у балах, за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Результат диференційованого заліку визначається як сума результатів поточного контролю та екзаменаційної оцінки.

Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання					Сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Контрольна робота (тести)	ІНДЗ	100
T.1-T.7	T.8-T.12	T.13-T.15			
20	30	30	20		

T.1, T.2 ... T.15 – теми розділів.

Політика курсу

Відвідування лекцій є запорукою успішного опанування навчальної дисципліни. На лекційних заняттях викладач розкриває зміст всіх ключових аспектів теми, роз'яснює особливості правозастосування норм законодавства у відповідній сфері.

Практичне заняття проводиться у формі відповідей на поставлені запитання, виконанні нормативів за темою заняття.

В процесі проведення практичного заняття здобувач повинен продемонструвати знання питань та продемонструвати високий рівень навичок та умінь. На практичному занятті навіть добре підготовлений студент не повинен залишатись пасивним спостерігачем, він має активно включатись у відповіді, дискусії під час обговорення питань, доповнень. Якщо ж здобувач не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Задля забезпечення кожному студенту навчальної групи отримати бали протягом практичного заняття, окремим студентам викладач може дати письмове завдання за лекційним матеріалом.

На практичних заняттях можна користуватись технічними засобами, мобільними телефонами, ноутбуками при опрацюванні нормативно-правових актів. Аудіо- та/або відео - запис лекційних занять забороняється.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав *поточних оцінок*, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені практичні заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни (набрали не менше 60 % від 100 балів), додаються бали за диференційований залік, - сумарний результат семестрового контролю в балах за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності та Залікову книжку студента. У випадку отримання менше 60 балів (FX/ F в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі

	дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноросійському державному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022; № 7 від 5.02 2024; №13 від 28.04.2025).
Інформаційне забезпечення	1. Довідник з топографії. URL: https://surl.li/cgsokp 2. Методичні рекомендації щодо проведення психологічної підготовки особового складу збройних сил України. URL: https://surl.lu/zzscda 3. Національно-патріотична підготовка особового складу Збройних Сил України. URL: https://jurkniga.ua/contents/natsionalno-patriotichna-pidgotovka-osobovogo-skladu-zbroynikh-sil-ukraini.pdf 4. Лекції. Міжнародне гуманітарне право. Принципи МГП. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Q0cmudGiRl8 5. Витримка та виживання на полі бою. URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/Витримка-та-виживання-1.pdf 6. Обладнання окремих елементів базового табору підрозділу при розташуванні на відокремленій ділянці місцевості. URL: https://surl.li/glucwb 7. Довідковий матеріал для проведення занять з виживання. URL: https://sprotyvg7.com.ua/wp-content/uploads/2022/05/ДМ-до-СТІ-000Г.53Л.docx 8. Повний комплект актуальних матеріалів для підготовки по програмі Базова загальновійськова підготовка. URL: https://sprotyvg7.com.ua/documents/sti-bzvp
Матеріально-технічне забезпечення	<i>Аудиторії корпусу № 3 ЦДУ ім. В. Винниченка, лабораторне обладнання, навчальні стенди, муляжі, учбова зброя, проектор, ноутбук, смартфон, наукова література, презентаційні матеріали.</i> Основна література: 1. Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності: Закон України від 13.12.2022 №2834-IX (набрання чинності 01.01.2023) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2834-20#Text . 2. Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України : наказ Міністра оборони України від 23.03.2017 № 164 (зі змінами та доповненнями). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text 3. Про затвердження Порядку оформлення військових публікацій у Збройних Силах України : наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 19.02.2022 №60. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/60-2022 4. Про затвердження Інструкції з організації психологічної підготовки у Збройних Силах України : наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 23.10.2020 №173. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/173-2020 5. Статути Збройних Сил України : збірник законів : чинне

законодавство із змінами та доповненнями станом на 01 червня 2024 року : офіц. тексти. Київ : Алерта, 2024. 438 с.

6. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III. Взвод, відділення, екіпаж. Київ : Алерта, 2025. 466 с.
7. Збірник нормативів з бойової підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України. URL: <https://surl.lu/wnkzsw>

Додаткова література:

8. Порадник для військовослужбовців Збройних Сил України (боротьба з броньованими об'єктами та фобіями). URL: <https://tro.mil.gov.ua/poradnyk-bijczya/>
9. Програма «Базової загальновійськової підготовки» (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5) (термін навчання 1,5 місяці). 128 с. URL: <https://voenka.com.ua/products/programa-bazovoi-zagalnovijskovoii-pidgotovki-dlya-pidgotovki-mobilizatsijnih-resursiv>
10. Національно-патріотична підготовка особового складу Збройних Сил України: навчальний посібник. Київ: Видавництво Скіф, 2023. 180 с.
11. Зайцев Д. В., Наконечний А. П., Пахарев С. О., Луценко І. О. Військова розвідка: навчальний посібник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2016. 355 с.
12. Стрілецька зброя та вогнева підготовка: навчально-методичний посібник / В. Дяченко, В. Ярмолюк, О. Супруненко, О. Майборода, С. Григор'єв. Одеса: ВА, 2021. 364 с.
13. Інженерна підготовка: навчальний посібник / Д. Окіпняк, А. Баранов, Ю. Баранов, В. Малюк, В. Спільник, Д. Данилов. Львів: НАСВ, 2022. 383 с.
14. Бойова система виживання воїна. Навчальний посібник / Шкурпіт О. М., Фелько М. В., Бачинський В. В. Одеса: ВА, 2018. 246 с.